

§ 23

Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta eräiksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla

PuuDno-2020-251

Valmistelija / lisätiedot:

Timo Hämäläinen

timo.hamalainen@puumala.fi

ympäristösihteeri

Oheismateriaali

1 OHM_VN_2411_2021-MMM-1 asetusmuistio2021 1360032_3_1.pdf

Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että valtioneuvosto antaisi kalastuslain (379/2015) 59 §:n 1 momentin nojalla asetuksen, jolla kielletään saimaannorpan keskeisillä elinalueilla norpalle kaikkein vaarallisimpien kalanpyydysten ja kalastustapojen käyttö kokonaan. Lisäksi kiellettäisiin 15.4.–30.6 välisenä aikana kuuttien selviytymisen kannalta vaarallisten verkkopyydysten käyttö. Kielto ei koskisi solmuväliltään alle 22 mm muikkuverkkoja. Asetuksella turvattaisiin saimaannorppakannan kasvu lajin suojelustrategian mukaisesti ja edistettäisiin lajin suotuisan suojelutason saavuttamista.

Saimaannorppakanta on kasvanut 2000-luvulla noin 240 yksilöstä noin 420-430 yksilöön. Vuosina 2015–2020 kannan kasvu on ollut keskimäärin 5,6%. Lajin suojelustrategian tavoitteena on, että saimaannorppakanta kasvaa vakaasti ja kannan koko, rakenne ja esiintymisalue saavuttavat suotuisan suojelun tason. Välitavoitteena oli, että saimaannorpan talvikanta kasvaa vähintään 400 yksilöön vuoteen 2025 mennessä. Välitavoite saavutettiin 6 vuotta etuajassa.

Kalanpyydyskuolleisuutta on pyritty vähentämään kalastusta säätelemällä sekä normien että sopimusten nojalla jo pitkään. Viime vuosikymmenen aikana kalastusrajoitukset ovat tiukentuneet ja niitä koskevat alueet ovat kasvaneet huomattavasti. Keväällä 2009 verkkokalastuskieltoalue oli sopimusten nojalla pinta-alaltaan noin 700 km² ja huhtikuun alussa 2011 jo noin 1 800 km². Tällä hetkellä voimassa oleva asetus (VNa 259/2016) ja sopimukset muodostavat yhtenäisen 2770 km² kalastusrajoitusalueen. Verkkokalastuskieltoaluetta on laajennettu sen mukaan kuin norppa on levittäytynyt takaisin entisille esiintymisalueilleen. Alue on nelinkertaistunut kymmenessä vuodessa ja myös alueen laajentuminen kertoo norppakannan myönteisestä kehittämisestä.

Viimeisimmät kalastusrajoitukset on asetettu sekä valtioneuvoston asetuksen että vesialueen omistajien ja kalatalousviranomaisen välisten sopimusten nojalla. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla (259/2016) on annettu keväällä 2016 ja sen voimassaolo päättyy 14.4.2021. Se on voimassa 2557 km² alueella.

Suurin muutos suhteessa nykytilaan tulisi rajoitusalueen laajuuden osalta. Asetusalueen pinta-alaksi esitetään todettujen norpan pesintöjen perusteella 2800 km². Lisäys nykyiseen sopimus- ja asetusalueeseen olisi verkkokalastuskiellon osalta noin 30 km² ja voimassa olevaan asetukseen 243 km².

Kaupallisille kalastajille talousarviossa käytettävissä olevat korvausvarat eivät ole alueen laajentumisen vuoksi ja siten kalastajien määrän kasvamisen vuoksi pystyneet korvaamaan saalismenetyksiä. Vapaa-ajankalastuksen osalta kalastusrajoitukset ovat kohdistuneet erityisesti vesialueen omistajan luvalla tapahtuvaan kalastukseen ja saaliin pyyntiin lähiruuan hankinnan näkökulmasta. Nykyisin osakaskunnille maksetaan sopimuskorvauksia 1,7 euroa hehtaaria kohden. Korvaustaso on pysynyt samalla tasolla vuodesta 1982 asti, eikä siihen ole tehty inflaatiotarkistuksia.

Puumalan kunnan alueella kalastusrajoitukset laajenisivat kattamaan käytännössä koko Saimaan vesistöalueen. Esitetyt kalastusrajoitukset olisivat voimassa 14.4.2026 saakka.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Julin

Kunnanhallitus päättää antaa asetusluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kalastusrajoitusalueiden yhtenäistäminen on perusteltua selkeyden ja vesialueiden tasapuolisen kohtelun perusteella. Suojelutoimien perustelun kannalta on tärkeää myös se, ettei rajoituksia aseteta turhaan sellaisille vesialueille, jotka eivät kuulu poikivien norppien ja kuuttien elinpiiriin. Tältä osin Puumalan kunta katsoo, että asetuksen osalta olisi syytä vielä tarkemmin arvioida rajoitusalueiden merkittävää laajentamista, ja kohdistaa laajennukset kriittisimpiin vesialueisiin, tai niille alueille, joissa kalastusta halutaan vapaaehtoisesti rajoittaa. Tällöinkin on toki tarpeen olla mahdollisuus arvioida rajoitusalueiden muuttamista suojelutarpeen niin vaatiessa tai mahdollistaessa. Puumalan kunta pitää tärkeänä rajoitusajan pitämistä ennallaan 15.4. - 30.6. ja ettei sitä jatketa heinäkuun loppuun sekä muikkuverkkojen säilyttämistä rajoituksen ulkopuolella. Vesialueen omistajille maksettava sopimuskorvaus tulee nostaa 2,5 euroon hehtaarilta.

Muilta osin Puumalan kunnalla ei ole asetuksesta huomautettavaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Maa- ja metsätalousministeriö

15.2.2021 pidetyn ja 17.2.2021 nähtävänä olevan kunnanhallituksen kokouksen allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta jäljennetyn otteen oikeaksi todistaa
Puumala
17.02.2021

Annakaisa Arilahti
hallintopäällikkö

Tiedoksianto asianosaiselle
Maa- ja metsätalousministeriö

Muutoksenhakukielto

§23

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.